

caret, liberet excutere verba, quem jam sæpius Persuasor ipse tam acerbe insectatus est, ut nobiscum ne an cum ipso sit, magnopere non curemus, præcipue cum idem ipse Lyranus sæpius dicat Petrum Paulumque Romæ sub Nerone occisos. Sed si numquam id dixisset, adversareturque omnino opinioni nostræ, sexcenti superessent, quos eidem opponerem, Vincentius scilicet Gallus, Jacobus Varagineus, Joannes Belet, & ejus generis complures, ut quod vulgo in proverbio est, *cum Bitbo Bacchius*.

PERSUASIO XVIII.

„ **V**idere mihi videor, satis prolixè eorum
 „ me subnervasse opinionem, qui Petrum
 „ ut Romanum Episcopum celebrant, & hoc no-
 „ mine Romanis Pontificibus nihil non tribuunt,
 „ dum in Summi Apostolorum Principis (ut ajunt)
 „ ipsi locum suffecti sint, hanc desultoriam pote-
 „ statem, ceu per manus sibi tradant (a). At
 „ vero si quis roget, quomodo hæc falsissima per-
 „ suasio in Ecclesiam obrepserit, dicam compen-
 „ dio.

nem in Asia. Thomam in India, Bartholomæum in Armenia, Matthæum in Æthiopia, Simonem & Judam in Perside sanguinem suum pro Christi nomine effudisse cognoscimus; Tandem quod ad Nicolaum Lyranum spectat, libenter cum Cortesio respondimus, tantæ hominem autoritatis non esse, ut veteribus omnibus Petrum Romæ martyrii palmam obtinuisse testantibus opponi

debeat. Verum, neque jure opponi potest. Nam D. Hieronymum sequutus, de quo paulo superius pag. 166. illud unum dicere fortasse voluit, Petrum atque Andræam crucifixos esse etsi non satis caute loquutus esse videatur.

(a) Vide quæ de Romanorum Pontificum Primatu habentur in notis ad eam quæ proxime sequitur Cortesii Dissuasi-
 nem, pag. 172. & seq.

„ dio. Si alia quoque non minus nociva, quorum
 „ recens est adhuc memoria, negligentia tempo-
 „ rum rata habentur quid de tam remotis ac
 „ perturbatissimis temporibus, Romanæ curiæ pal-
 „ pones circa Petri Romam adventum, passionem,
 „ & Pontificatum confingere non poterant?
 „ cum eorum temporum nullam certam habea-
 „ mus historiam, præter commentitias illas de
 „ Petro & Paulo passiones, quæ adeo sibi non con-
 „ stant, ut omnibus etiam tacentibus, ipsæ se sa-
 „ tis confutent. Præsertim quæ Græcorum lingua
 „ conscriptæ sunt: quod vel solum argumento esse
 „ possit, eas falsissimas esse, cum hæc natio ab
 „ omnibus passim scriptoribus in historia, men-
 „ daci accusetur, Juvenale dicente: *Quicquid au-*
 „ *det Græcia mendax in historia*; & alibi non sine
 „ joco *mendacem Græculum* nominat. Et breviter;
 „ nemo miretur, hoc apertissimum mendacium,
 „ suos patronos habere; cum non desint etiam qui
 „ *Tulciam patrimonium Petri* appellant, qua voce
 „ numquam delirius dici aut cogitari aliquid po-
 „ tuit. Et Plinius haud ignobilis author, *nullum*
 „ *tam impudens mendacium inveniri dicit*, quod te-
 „ ste careat.

DISSUASIO.

Quod ad Romani Pontificis primatum spectat, etsi me de sola Petri ad urbem Romam profectio modo tractaturum initio operis promisi (pag. 13.) non video tamen, cur ea potestas, res commentitia dici possit, quæ a Christo profecta testes habet viros sanctissimos probatissimosque & Apostolicis temporibus æquales aut proximos, de
 qui-

bus nulla omnino suspicio suboriri potest, cur eis hoc fingere in mentem venisset (25). Sed & cur Græcis auctoribus hac præsertim in re fides adhiberi non debeat, omni prorsus ratione caret. Quid enim, si profani Græcorum scriptores imperiti mendacesque aliquando dicti sunt, num & sacri pariter eodem vitio laborabunt? Num mendacii argue-

(52) Suum itaque Primatum non *Romana curia palponibus*, ut Velenus in hac persuasione blasphematur, sed supremo rerum omnium moderatori Deo, acceptum referunt Romani Pontifices Petri successores. Nititur quippe summa eorum potestas ac dignitas, qua qui Ecclesie Romanæ præsul est, idem & militantis in terris Ecclesie caput est, (neque enim hæretici ipsi inficiari audent Ecclesiam vivum esse corpus, quod capite membrisque constet, adeoque membrum quod sit a capite divulsam, a corpore sejunctum esse, ejusque vita non posse frui; ex quo facillime colligitur eos a Christi corpore separari ejusque privari vita, qui ab Pontificis Romani communione miserimo schismate discesserunt) nititur, inquam, summa hæ eorum dignitas atque auctoritas illis Evangelii verbis, quibus Christus & post suum ad vitam reditum Petro nominatim commisit oves pascen-

das, & ante mortem pollicitus est super ipso quasi solidissima Petra, fundandam esse Ecclesiam, quam nullæ inferorum vires, nulli conatus superarent. Hoc fonte derivari Romani Episcopi Primatum antiquissimi Patres a Cortesio laudati agnoscunt, quorum testimonia referre ut longum esset, ita & supervacaneum, præsertim quum id jam alii satis accurate præstiterint, ac nominatim doctissimus Augustinianæ familiæ Alumnus Onuphrius Panvinius Veronensis in prima parte egregii operis *de primatu Petri & Apostolica sedis potestate* Veronæ editi anno 1589. Quin immo inter tot Romanos Pontifices singulari doctrinæ sanctitatisque laude præstantes, quos arrogantia aut superbiæ non dicam insimulare, sed vel suspicari summæ temeritatis fuerit, ne unus quidem deprehenditur, qui sibi seu Ecclesie suæ collatam hanc prærogativam non crediderit, ut Ecclesie totius

ca.

guemus Dionysium Corinthiorum Episcopum, Cajum, Origenem, Eusebium, Joannem Antiochenum cognomento Chrysofomum, Cyrillum Alexandrinum, & alios ejusmodi sexcentos? Sed neque illud quisquam mente sanus sibi fingere poterit, Græcos quantumlibet mendacissimos, voluisse comminisci, quod Petrus Græcia & Oriente reli-

caput foret, quemadmodum invidete ostendit vir clarissimus de Apostolica Sede, deque Ecclesiastica historia optime meritus Petrus Coustantius Benedictinus e Congregat. S. Mauri, in Præfatione tomi I. Epistoliarum Pontificum Romanorum, quas Parisiis emisit in manus hominum anno 1721. Contra vero tot inter & tantas Christiani orbis Ecclesias ab Apostolis vel Apostolorum successoribus fundatas, ne una quidem reperitur, cujus præsul eo venerit ambitionis, ut se totius Ecclesie caput affirmare non vereretur. „ Quam „ studiosi tuendæ auctoritatis „ suæ (prosequitur idem Coustantius l. c.) quam jurium „ suorum retinentes fuerint „ Constantinopolitani præsulles, nemo nescit: tamen „ id summo in honore semper „ duxerunt, si secundum a „ Pontifice Romano in Ecclesia locum occuparent. Ab „ his dumtaxat excipiendus „ homo in verecundæ frontis

„ luctuosique schismatis Prin- „ ceptus Phorius, qui præter „ alia multa, quæ per summam impudentiam scripsit, „ egit, dixit, hoc etiam una „ cum suis palam affirmare „ non timuit, quando de Ro- „ mana urbe Imperatores Con- „ stantinopolim sunt translati, „ tum & primatum Romanæ sedis ad Constantinopolitanam „ Ecclesiam transmigrasse, & „ cum dignitatibus regis Ecclesie Romanæ privilegia „ translata fuisse. Verum hæc „ maxime in re turpiter mentita est iniquitas sibi. Non „ enim ecclesiastici juris adeo rudis, non adeo in historia „ hospes erat veterator ille, „ ut per translationem regie sedis, nihil quidquam Ecclesie Romanæ de suo primatu decessisse ignoraret. „ Et vero antequam Byzantium migraret Constantinus, quid præsulibus Romanis conferebat Imperatorum præsentia, nisi ut vexationum ærumnas & in- „ com-

relictis, Romam se contulerit, cathedram Sacerdotalem ibi locaturus: cum ea res magnam Græcis gloriæ speciem eripiat. Quare & Græcis hac in re maxime fides est adhibenda, & iis potissimum latinis, qui Apostolicis ferme temporibus floruerunt, quorum multos superius enumeravimus. At solam Tertulliani auctoritatem repetere non gravabi-

„ commoda, & quascumque
„ scientium principum furor
„ inferre pœnas poterat, mor-
„ tem denique ipsam citius ac
„ facilius subirent?

Nullis igitur Imperatorum aut Synodicis constitutis Sancta Romana Ecclesia ceteris Ecclesiis prelatam est, (prout Gelasius Papa una cum Episcoporum LXX, Concilio asseruit ep. 33. n. 5.) sed evangelica voce Domini nostri primatum obtinuit, TU ES PETRUS, ET SUPER HANC PETRAM ÆDIFICABO ECCLESIAM MEAM, ET PORTE INFERI NON PŒVALEBUNT ADVERSUS EAM, ET TIBI DABO CLAVES REGNI CÆLORUM. Quare Petrus ipse, qui ab Evangelistis Matthæo x. 3. & Luca vi. 14. in Catalogo Apostolorum appellatur recenseturque primus, ceterorum se primum esse & Ecclesiæ caput post Ascensionem Domini, re & factis declaravit. Congregatis enim fratribus fere centum & viginti, medio in cœtu exurgens orationem habuit de

sufficiendo in proditoris locum Apostolo, Act. I. 15. Rursum subinde, quum e Phariseorum secta contenderent nonnulli oportere eos, qui ex gentibus fidem Christi suscipere, & circumcidi, & legem servare, convenerunt Apostoli & seniores videre de verbo hoc. Cum autem magna inquisitio fieret, SURGENS PETRUS dixit ad eos, Viri fratres &c. Act. xv. 5. Unde magis magisque declaratur, Ecclesiæ cœtibus præsidendi jus ita fuisse huic Apostolo concessum, ut illud nemo in controversiam vocarit, nemo non libentissime tulerit, Non immerito igitur primatum Petri ejusque successorum in Romano Episcopatu, divino jure atque ipsarummet Scripturarum auctoritate solum esse disertissime prædicarunt sancti Patres quotquot a primis Ecclesiæ seculis floruerunt, ac nominatim SS. Cyprianus, Optatus, Hieronymus, Augustinus, aliique bene multi, quorum testimonia accurate diligenterque col-

bimur, qui in libro de præscriptionibus adversus hæreticos scriptum reliquit: „ Percurre Ecclesias „ Apostolicas, apud quas ipsæ adhuc Cathedræ „ Apostolorum suis locis præsidet, apud quas „ ipsæ authenticæ litteræ eorum recitantur, sonantes vocem, repræsentantes faciem. Proxima „ tibi Achaja, habes Corinthum: si non longe es „ a Ma-

collegerunt tum Panvinus initio laudati operis de primatu Petri, tum Constantius p. iv. & seqq. citatæ præfationis ad Epistolas Pontificum Romanorum.

Hinc sane in ipsum D. Petri suorumque successorum primatum ea fuit Ecclesiæ observantia, ut quas vel rexit vel fundavit Petrus ecclesias, illæ amplissimis honoribus decoratæ sint. Prima dignitatis ejus particeps fuit Antiochena, quæ quidem Innocentio Papa I. Epist. 24. n. 1. teste, urbis Romæ sedi non cederet, nisi quod illa in transitu meruit, ista susceptum apud se consummatumque gauderet. Ubi præterea observari vult idem Papa, id quod Ecclesia illa meruit, ut nimirum super Diocesim suam, non super aliquam provinciam tantum constitueretur, ei obtigisse, non tam pro civitatis magnificentia; quam quod prima primi Apostoli Sedes esse monstratur. Neque alia de causa privilegio eodem insigni-

ta est Alexandrina, quam quod a Marco Petri discipulo cum fundata sit & gubernata, Petrum ipsum habuisse rectorem fundatoremque censetur. Fuerunt & Ecclesiæ aliæ ab Apostolis fundatæ, quas eam ob causam apostolicas vocare liceat, quæque re vera hoc sunt a patribus nonnullis titulo donatæ, Petri vero privilegium hoc fuit, ut quas ipse fundavit, illæ præcipuo quodam jure Sedes Apostolica cognominarentur, & quemdam inter cæteras principatum tenerent. Quamobrem de Alexandrina Antiochenaque Sede cum Romana sic mentionem facit ac decernit Synodus Nicæna can. 6. ut nullam aliam eis conferendam esse constituat. Hinc Bonifacius I. epist. 15. num. 3. ad Episcopos Illyrici ait: Recensete canonum Sanctiones: reperietis quæ sit post Ecclesiam Romanam secunda, quæve sit tertia. Hinc & Leo Epist. 95. n. 3. Anatolio auctor est, ut regniæ urbis Episcopatu contentus, suæ

„ a Macedonia, habes Philippos; si potes in Asiam
 „ tendere, habes Ephesum: Si autem Italiae adjaces,
 „ habes Romam, unde nobis quoque auctoritas
 „ praesto est statuta. Felix Ecclesia, cui totam do-
 „ ctrinam Apostoli cum sanguine suo profuderunt:
 „ ubi Petrus passioni Dominicæ adæquatur; ubi Pau-
 „ lus Joannis exitu coronatur: ubi Apostolus Joan-
 „ nes,

suæ se dignitatis finibus conclu-
 dat, non ambiat altiore gradum,
 dedignetur regiam civitatem,
 quam apostolicam non potest
 facere Sedem: quæ utique,
 inquit eodem sensu Gelasius,
 epist. 7. n. 6. per canones inter
 Sedes nullum nomen accepit.
 Ubi notandum apostolicas illas
 Sedes veluti per antonomasiam
 Sedes simpliciter nuncupari.
 Quo spectat illud Leonis epist. 110.
 n. 3. *Et si enim diversa nonnumquam
 sint merita præfulum, tamen jura
 permanent, Sedium, hoc est jura
 illa cum sint ipsis Sedibus, non
 sedentium meritis concessa, pro
 sedentium diversitate non mutantur,
 sed immobilia peræque manent
 atque ipsæ Sedes.* Illud autem
 Romanam inter & alias Sedes
 duas discriminis est, quod hæc
 privilegia sua per canones &
 Ecclesiastico tantum jure dicantur
 obtinuisse; illa vero quæ Petri
 morte consecrata est totum id
 retinuerit juris, quod Apostolorum
 Princeps fuerat a Domino
 consecutus. Inde

etiam brevi obtinuit usus, ut illi
 uni quasi proprium maneret
 Apostolica Sedis nomen.

Et vero quum persuasum haberent
 Petri Successores, hunc Apostolum
 eadem in cathedra sedere, Ecclesie
 totius tractare clavum, neque ab
 ejus gubernatione umquam desistere;
 hac lætissima persuasione freti,
 haberi se voluerunt quasi Vicarios,
 qui suam illi operam commodarent;
 quod ex epistolis summorum Pontificum
 Siricii, & Bonifacii I. nec non ex
 sermonibus S. Leonis, ostendit
 memoratus Petrus Coustantius in
 citata Præfatione, in qua præterea
 ex pluribus earundem epistolarum
 locis demonstrat, inde factum esse,
 ut Petri Vicarios nuncuparent ipsi
 sese Romani præfules, & ab aliis
 eodem nomine nuncuparentur. Fuere
 quidem e veteribus nonnulli, qui
 Vicarii Christi nomen Ecclesie
 Romanæ præfule tribuerunt. Atque
 ad hoc respicere Cyprianum non
 immerito censemus,
 quum

„ nes, posteaquam in oleum igneum demersus,
 „ nihil passus est, in Insulam relegatur. Hæc
 Tertullianus. Quibus in verbis plura animadver-
 sione digna sunt. Primum, quod ex Ecclesiis,
 quas hic commemorat, sola tantum in fide Catho-
 lica superest Ecclesia Romana. Deinde, quod cum
 Ecclesie aliæ flourerent, ex Ecclesia Romana tan-
 tum

quum epist. 55. ad Cornelium his utitur
 verbis: *Neque enim aliunde hereses
 oborta sunt aut nata sunt schismata,
 quam inde quod Sacerdoti Dei non ob-
 temperatur, nec unus in Ecclesia ad
 tempus Sacerdos & unus ad tempus
 iudex VICE CHRISTI fungitur.* Clarior
 est hæc de re acclamatio Episcoporum ac
 presbyterorum, qui cum Gelasio ad
 cognoscendam Miseni Episcopi causam
 confederunt. Misenum quippe absolvente
 Papa, summis plausibus excepta ejus
 sententia est, & ab omni cœtu,
 Vicarium Christi te videmus, undecies
 dictum, sicut & sexies dictum est,
 Apostolum Petrum te videmus. Rarius
 tamen usurpata olim est isthæc
 appellatio; quia censebatur communis
 esse omnibus, qui animarum agunt
 curam, Christianisque societatibus
 præfunt. Et vero sicut de omnibus
 Episcopis Hormisdas epist. 25. n. 2.
 generatim dixit, *Caput est Ecclesie
 Christus, CHRISTI autem VICARII Sacer-*

dotes; ita ut & de Abbatibus non
 minus generalis est hæc Beati
 Benedicti sententia, *Reg. cap. 2. Abbas,
 qui præesse dignus est monasterio,
 semper meminisse debet quod dicitur...
 CHRISTI enim agere VICES in monasterio
 creditur.* At Romanorum Pontificum
 proprium atque peculiare est, Beati
 Petri, cujus & Sedis & auctoritatis
 heredes sunt, Vicarios nominari.
 Hinc & eis, usu venit, ut potestatis
 sibi creditæ functiones, judicia scilicet,
 privilegiorum concessiones, &c.
 huic Apostolo adscribant: uti manifestum
 est in hac Felicis II. adversus Aca-
 cium sententia: *Sacerdotali honore,
 & communione catholica, nec non a
 fidelium numero segregatum, sublatum
 tibi nomen & munus ministerii Sa-
 cerdotalis agnosce, Sancti Spiritus
 iudicio, ET APOSTOLICA PER NOS
 AUCTORITATE damnatus.* Id enim
 iudicibus moris est, ut cujus vice
 funguntur, ejus nomine sententias
 ferant.
 Cum

tum in ceteras fluxit auctoritas. Tertio, quod etiam ad nostrum institutum facit, *Petrum Romæ passioni Dominicæ adequatum fuisse*, hoc est cruci affixum. Quarto, Paulum illic *Joannis Baptiste exitu*, hoc est capitis truncatione fuisse coronatum. Quinto Joannem Evangelistam postquam in fervens oleum esset demersus, cum nihil ex eo damni

Cum igitur Episcopi ac Presbyteri, quos Gelasius in causa Miseni Episcopi congregarat, quibusque dixerat, *Quid videatur fraternitati vestre statuendum, vestri quoque participatione consilii desideramus agnoscere*, responderunt omnes, *Quod vobis Deus dedit in potestate prestare Hoc fac quod facit dominus Petrus*; nil certe aliud sibi voluerunt, nisi istud: Ex ejus præscripto judica, cujus nomine præsides, & cujus in auctoritatem & jura successisti. Felicem imitatur Gregorius I. *lib. 3. al. 2. Ind. 11. epist. 6.* ubi judicium suum adversus Johannem primæ Justinianæ Episcopum pariter ex Beati Petri auctoritate profert in hunc modum: *Cassatis prius atque ad nihilum redactis prædictæ sententiæ tuæ decretis, ex Beati Petri Principis Apostolorum auctoritate decernimus, triginta dierum spatio te sacra, communionem privatum. Idem Pontifex sua monasteriis privilegia vindicans, ea etiam non*

tam ex sua defendit, *quam ex auctoritate Beati Petri Apostoli, cujus vice (inquit) huic Romanæ Ecclesiæ presidemus. Vide Concilium Romanum tertium sub Gregorio I. apud Baronium ad annum 601. nec non collectionis Labbeanæ tomum 5. p. 1607.*

Quam demum Petrus Ecclesiam & gubernavit vivens & morte sua illustravit, hanc ab eodem etiam regi, sic majoribus nostris ab omni ævo persuasum fuit, ut Romanam Sedem soleant *locum Petri, Sedem Petri, Sedem Apostoli* atque in primis *Sedem Apostolicam*, nuncupare. Neque recens esse *Apostolici* nomen, quo Ecclesiæ preces designant eum, qui Apostolicam Sedem tenet, probatur testimonio Innocentii, qui epist. 13. n. 2. Rufo Thessalonicensi Episcopo vices suas per Illyricum delegans, ait: *Lectissima sinceritatis tuæ providentiæ ac virtuti hanc injungimus sollicitudinem, non primitus hæc ita statuentes, sed præ*

damni passus esset, in Pathmos insulam fuisse relegatum. Sexto, trium horum Apostolorum præsentia Romanam Ecclesiam nobilem ac illustrem esse redditam, sed ex eo præcipue felicem, quod *Apostoli duo Petrus & Paulus totam huic Ecclesiæ doctrinam una cum sanguine suo profuderunt. Quot veteres tum Græcos tum Latinos scriptores superius*

M 2

rius

precessores nostros APOSTOLICOS imitati. Immo e veteribus complures audias sic Pontificem Romanum alloqui, non quasi *Apostolicum*, sed quasi *Apostolum* ipsum. Certe hæc Paschasini Lilibætani Episcopi ad Leonem Papam scribentis verba si legas, apud ipsius Leonis Epistolam num. 54. *Apostolatus vestri scripta . . . suscepi*, ad Petrum ipsum scripta putes; ita sunt apostolicæ dignitati accommodata. Paschasinum imitantur Arelatensis Metropolitæ Episcopi, datis ad eundem Papam litteris, in quibus ajunt: *Missis continuo litteris APOSTOLATUI VESTRO indicare (Ravennii electionem) curavimus: & mox, unde præmissis officiis, quæ APOSTOLATUI VESTRO jure debentur. Habemus & illud Justiniani epist. 130. ad Hormisdam: Ostendat ergo tuus apostolatus, quod Petro successit Apostolo: & epist. 125. Dignetur APOSTOLATUS VESTER integrum indubitatumque destinare responsum...*

ut intelligant cuncti rectè vos Apostolica Sedis primatum esse sortitos. Eadem quoque apostolatus vestri appellatione utitur Avitus Viennensis Episcopus in epistolis 18. & 27. ad Papam missis. Fatendum tamen est hoc ipso etiam titulo decoratos fuisse, tum ab eodem Avito Episcopum Jerusalemitanum epist. 23. & Ravennatem epist. 25. tum a Viventiolo Episcopo Avitum ipsum epist. 59. Verum tametsi Episcopis quibusvis, ut Apostolorum Successoribus, communem esse apostolatus appellationem existimarint nonnulli, eandem tamen ad Pontificem Romanum singulari ratione pertinere adversus Basnagium ostendimus superius in notis ad Diffusionem vi. pag. 117. Perinde enim apostolatus nomine Pontificiam dignitatem; ut Apostolici Pontificem ipsum decet appellari.

Hactenus Pont. Romanos non a Romana curia palponibus, aut ab Urbis nobilitate, sed

ex